

NO

NO

NO

KOMMISSJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESSKAP

Brussel,

Forslag til

KOMMISJONSFORORDNING (EU) NR. .../...

av [...]

om utstedelse av sertifikater og helseattester for flygeledere

(EØS-relevant tekst)

NO

NO

Forslag til

KOMMISJONSFORORDNING (EU) NR. .../...

av [...]

om utstedelse av sertifikater og helseattester for flygeledere

(EØS-relevant tekst)

EUROPAKOMMISJONEN HAR –

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 100 nr. 2, under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 216/2008 av 20. februar 2008 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk flysikkerhetsbyrå og om oppheving av rådsdirektiv 91/670/EØF, forordning (EF) nr. 1592/2002 og direktiv 2004/36/EF1, som endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1108/2009 av 21. oktober 2009 om flyplasser, lufttrafikkstyring og flysikringstjenester og om oppheving av direktiv 2006/23/EF2, særlig artikkel 8c nr. 10, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Gjennomføringen av forordning (EF) nr. 216/2008, endret ved forordning (EF) nr. 1108/2009 om flyplasser, lufttrafikkstyring og flysikringstjenester og om oppheving av direktiv 2006/23/EF (heretter kalt «grunnforordningen»), og det nye regelverket om Det felles europeiske luftrom II³ gjør det nødvendig å fastsette nærmere gjennomføringsregler, særlig med hensyn til utstedelse av sertifikater for flygeledere, med sikte på å opprettholde et høyt, ensartet sikkerhetsnivå for sivil luftfart i Europa, oppnå høyest mulig ansvars- og kompetansenivå, bedre tilgjengeligheten av flygeledere og fremme gjensidig godkjenning av sertifikater, samtidig som det arbeides for å nå målet om en generell bedring av sikkerheten i lufttrafikken og personalets kompetanse.
- 2) Grunnforordningen fastsetter felles grunnleggende krav med sikte på å sørge for et høyt, ensartet nivå for sikkerhet og miljøvern innen sivil luftfart. Kommisjonen skal ifølge forordningen vedta de gjennomføringsregler som er nødvendige for å sikre at kravene får ensartet anvendelse. Ved forordningen opprettes Det europeiske flysikkerhetsbyrå (heretter kalt «Byrået») for å bistå Kommisjonen i utviklingen av slike gjennomføringsregler.
- 3) Det er nødvendig å vedta felles tekniske krav og administrative framgangsmåter for utstedelse av sertifikater og helseattester for flygeledere som omfattes av grunnforordningen. Disse kravene og framgangsmåtene bør angi vilkårene for

¹ EUT L 79 av 19.3.2008, s. 1.

² EUT L 309 av 24.11.2009, s. 51.

³ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1070/2009 av 21. oktober 2009 om endring av forordning (EF) nr. 549/2004, (EF) nr. 550/2004, (EF) nr. 551/2004 og (EF) nr. 552/2004 for å gjøre det europeiske lufttrafikksystemet mer effektivt og bærekraftig (EUT L 300 av 14.11.2009, s. 34).

utstedelse, opprettholdelse, endring, midlertidig oppheving og tilbakekalling av de relevante sertifikatene og bevisene.

- 4) Innføringen av et fellesskaps sertifikat ved et direktiv har vist seg som et nyttig verktøy for å anerkjenne flygeledernes særskilte rolle for sikker yting av flygekontroll. Opprettelsen av Fellesskapets kompetansestandarder har minsket oppsplittingen på dette området og effektivisert organiseringen av arbeidet innenfor rammen av et økende regionalt samarbeid mellom ytere av flysikringstjenester. Å opprettholde og styrke den felles sertifiseringsordningen for flygeledere i Den europeiske union er derfor et grunnleggende element i det europeiske flygekontrollsystemet.
- 5) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/23/EF av 5. april 2006 om et fellesskaps sertifikat for flygeledere⁴ er opphevet uten at dette berører sertifikater som allerede er utstedt til personer og organisasjoner i samsvar med nevnte direktiv.
- 6) For å være i samsvar med det europeiske sikkerhetssystemet bør direktivets bestemmelser overføres til en kommisjonsforordning slik at et felles, ensartet sikkerhetsnivå oppnås. Dette vil også bidra til å styrke gjensidig godkjenning av sertifikatene.
- 7) Kravene i forordningen bør gjenspeile det nåværende utviklingstrinn i teknikken, herunder beste praksis og den vitenskapelige og tekniske utvikling, innenfor opplæring av flygeledere. De bør innledningsvis utvikles på grunnlag av bestemmelsene i nevnte direktiv og gi medlemsstatene en felles innarbeiding av standarder og anbefalt praksis fastsatt i Konvensjonen om internasjonal sivil luftfart undertegnet i Chicago 7. desember 1944 og sikkerhetskravene vedtatt av Den europeiske organisasjon for flysikring (Eurocontrol) opprettet ved Den internasjonale konvensjon om samarbeid om flysikring av 13. desember 1960.
- 8) Behovet for å sikre ensartethet i anvendelsen av felles krav til utstedelse av sertifikater og helseattester for flygeledere innebærer at vedkommende myndigheter i medlemsstatene og, der det er relevant, Byrået, må følge felles framgangsmåter for å vurdere hvorvidt disse kravene blir overholdt. Byrået bør utarbeide sertifiseringsspesifikasjoner, akseptable metoder for å overholde kravene og veiledningsmaterieell for å legge til rette for nødvendig ensartethet i regelverket.
- 9) De særlige kjennetegn ved Den europeiske unions lufttrafikk gjør det nødvendig å innføre og effektivt anvende felles kompetansestandarder for flygeledere som er ansatt av ytere av flysikringstjenester som yter lufttrafikkstyring/flysikringstjenester til offentligheten.
- 10) Medlemsstatene bør imidlertid i størst mulig grad sikre at tjenestene som ytes eller stilles tilgjengelig for offentligheten av militært personell, har et sikkerhetsnivå som minst tilsvarer det nivå som kreves i henhold til de grunnleggende kravene fastsatt i vedlegg Vb til forordning (EF) nr. 216/2008. Medlemsstatene kan derfor også beslutte å anvende prinsippene i denne forordning på sitt militære personell som yter tjenester til offentligheten som omhandlet i artikkel 1 nr. 2 bokstav c) i nevnte forordning.
- 11) Myndigheter som utfører tilsyn og samsvarskontroll, bør være tilstrekkelig uavhengige av ytere av flysikringstjenester og av flygelederopplæring. Myndighetene bør også være i stand til å utføre sine oppgaver effektivt. Vedkommende myndighet som er utpekt for denne forordnings formål, kan være samme organ eller organer som de som utnevnes eller opprettes i samsvar med artikkel 4 i europaparlaments- og

⁴ EUT L 114 av 27.4.2006, s. 22.

rådsforordning (EF) nr. 549/2004 av 10. mars 2004 om fastsettelse av rammen for opprettelse av et felles europeisk luftrom⁵, som endret ved forordning (EF) nr. 1070/2009. Det europeiske flysikkerhetsbyrå bør opptre som vedkommende myndighet for denne forordnings formål med henblikk på utstedelse og fornyelse av sertifikater for opplæringsorganisasjoner for flygeledere som ligger utenfor territoriet til medlemsstatene, og der dette er relevant, deres personell.

- 12) Yting av flysikringstjenester krever høyt kvalifisert personell, som har en kompetanse som kan dokumenteres på flere måter. Med hensyn til flygekontroll er det hensiktsmessig å innføre en felles sertifiseringsordning for flygeledere i Den europeiske union, som skal anses som et slags diplom, for hver enkelt flygeleder. Rettighetene i sertifikatet angir hvilken type lufttrafikkjeneste en flygeleder er kvalifisert til å yte. Påtegningene i sertifikatet viser på samme tid både flygelederens særskilte ferdigheter og tillatelsen fra tilsynsmyndighetene til å yte tjenester i en bestemt sektor eller gruppe av sektorer. Myndighetene bør derfor ha mulighet til å vurdere flygeledernes kompetanse når de utsteder sertifikater eller forlenger gyldigheten av påtegningene. Vedkommende myndigheter bør også ha mulighet til midlertidig å oppheve et sertifikat, en rettighet eller en påtegning når det hersker tvil om kompetansen.
- 13) Det er behov for å styrke sikkerhetskulturen ytterligere, særlig ved å integrere pålitelig rapportering av hendelser og «Just Culture» for å kunne lære av hendelser. Derfor bør denne forordning ikke fastsette en automatisk sammenheng mellom en hendelse og midlertidig oppheving av et sertifikat, en rettighet eller en påtegning. Tilbakekalling av et sertifikat bør anses som siste utvei i ekstreme tilfeller.
- 14) For å øke medlemsstatenes tillit til hverandres systemer for utstedelse av sertifikater er det nødvendig å fastsette felles regler om oppnåelse og opprettholdelse av sertifikater. For å sikre et høyest mulig sikkerhetsnivå er det derfor viktig å innføre ensartede krav med hensyn til opplæring, kvalifikasjoner, kompetanse og adgang til flygelederyrket. Dette bør føre til sikre flygekontrolltjenester av høy kvalitet og godkjenning av sertifikater i hele Den europeiske union, slik at den frie bevegelighet øker og tilgjengeligheten av flygeledere bedres.
- 15) Denne forordning bør ikke føre til en omgåelse av gjeldende nasjonale bestemmelser om rettigheter og plikter som gjelder i forholdet mellom arbeidsgivere og flygeledere som søker på en stilling.
- 16) For å gjøre det mulig å sammenligne ferdigheter i hele Den europeiske union må de struktureres på en klar og allment akseptert måte. Dette vil bidra til sikkerhet ikke bare i det luftrommet som kontrolleres av en yter av flysikringstjenester, men særlig i grensesnittet mellom forskjellige tjenesteytere.
- 17) Kommunikasjon spiller en vesentlig rolle i mange hendelser og ulykker. Denne forordning bygger derfor på kravene til språkferdigheter vedtatt av Den internasjonale organisasjon for sivil luftfart (ICAO) og gir hjemmel for å håndheve disse internasjonalt aksepterte standardene. Det er nødvendig å respektere prinsippene om likebehandling, åpenhet og forholdsmessighet med hensyn til språklige krav for å fremme fri bevegelighet samtidig som sikkerheten garanteres.
- 18) Formålet med grunnopplæringen er beskrevet i Eurocontrols spesifisering for felles kjerneinnhold i grunnopplæringen for flygeledere, som er utviklet på anmodning fra medlemmene i Eurocontrol og anses som en hensiktsmessig standard. Mangelen på

⁵ EUT L 96 av 31.3.2004, s. 10.

allment aksepterte standarder for opplæring i en enhet må møtes med en rekke tiltak, herunder godkjenning av eksaminatorer og kontrollanter, som bør sikre et høyt kompetansenivå. Dette er desto viktigere siden opplæringen i en enhet er svært kostnadskrevende og avgjørende for sikkerheten. ICAO har utviklet standarder også på områder der det ikke er felles europeiske opplæringskrav. I mangel av europeiske opplæringskrav kan medlemsstatene bruke disse ICAO-standardene.

- 19) Medisinske krav er utviklet på anmodning fra medlemsstatene i Eurocontrol og anses som en hensiktsmessig standard for å sikre samsvar med denne forordning.
- 20) Helseattester skal utstedes i samsvar med kravene for europeisk helseattest av klasse 3 for flygeledere, fastsatt av Eurocontrol.
- 21) Sertifisering av opplæringsorganisasjoner bør anses som en vesentlig sikkerhetsfaktor som bidrar til kvaliteten på opplæringen. Opplæring bør anses som en tjeneste på linje med flysikringstjenester, som også er underlagt sertifisering. Denne forordning bør gjøre det mulig å sertifisere opplæring etter opplæringstype, gruppe av opplæringstjenester eller gruppe av opplærings- og flysikringstjenester, uten å tape av syne opplæringens særlige kjennetegn.
- 22) Denne forordning er i samsvar med gjennomgående rettspraksis fra Den europeiske unions domstol om gjensidig godkjenning av diplomer og fri bevegelighet for arbeidstakere. Forholdsmessighetsprinsippet, grunngeving ved innføring av utjevningstiltak og innføring av hensiktsmessige framgangsmåter ved klage utgjør grunnleggende prinsipper som bør få en tydeligere anvendelse innenfor sektoren for lufttrafikkstyring. Medlemsstatene bør kunne nekte å godkjenne sertifikater som ikke er utstedt i samsvar med denne forordning. Siden formålet med denne forordning er å sikre gjensidig godkjenning av sertifikater, regulerer forordningen ikke vilkårene for adgang til sysselsetting.
- 23) Flygelederyrket er gjenstand for tekniske nyvinninger som gjør det nødvendig med jevnlig oppdatering av flygeledernes ferdigheter. De nødvendige tilpasninger av denne forordning til den tekniske og vitenskapelige utvikling bør følge den relevante framgangsmåten for delegerte rettsakter.
- 24) Denne forordning kan få innvirkning på flygeledernes daglige arbeid. Partene i arbeidslivet bør underrettes og rådspørres på hensiktsmessig måte om alle tiltak som får vesentlige sosiale innvirkninger.

Komiteen for sektordialog nedsatt ved kommisjonsbeslutning 98/500/EF av 20. mai 1998 om opprettelse av sektordialogkomiteer for å fremme dialogen mellom partene i arbeidslivet på europeisk plan⁶ er rådspurt og bør rådspørres om ytterligere gjennomføringstiltak som vedtas av Kommisjonen.

- 25) De alminnelige vilkårene for å få sertifikat bør ikke berøre innehavere av gyldige sertifikater når det gjelder alder, medisinske krav, krav til utdanning og grunnopplæring. For å sikre en smidig overgang for alle sertifikatnehavere og for vedkommende myndigheter bør sertifikater og helseattester som er utstedt av medlemsstatene i samsvar med direktiv 2006/23/EF, anses som utstedt i samsvar med denne forordning.

⁶ EFT L 225 av 12.8.1998, s. 27. Beslutningen endret ved tiltredelsesakten av 2003.

- 26) Som en overgangsordning bør overgangsperioder innrømmes for å tillate fortsatt anvendelse av ulike nasjonale praksiser med hensyn til saker der felles regler ikke ennå er fastlagt under framgangsmåten for hurtig behandling som kommer til anvendelse for gjennomføringstiltakene i første fase.
- 27) Byrådet bør gjennomføre en evaluering av det europeiske systemet for sertifisering av flygeledere og av ytterligere forbedringer som er nødvendige for å oppnå en «helhetlig systemtilnærming» til luftfarten og sikre fullt samsvar med de grunnleggende kravene som beskrevet i vedlegg Vb til forordning (EF) nr. 216/2008, med sikte på å framlegge en uttalelse for Kommisjonen med mulige endringer av denne forordning.
- 28) Denne uttalelse bør også omhandle saker der det under framgangsmåten for hurtig behandling i første fase ikke var mulig å komme fram til felles regler til erstatning for forskjellige nasjonale varianter. Følgelig foreslås det at medlemsstatenes nasjonale lovgivning som en overgangsordning fortsatt skal være gjeldende der dette er relevant.
- 29) Tiltakene fastsatt i denne forordning bygger på uttalelsen⁷ avgitt av Det europeiske flysikkerhetsbyrå i samsvar med artikkel 17 nr. 2 bokstav b) og artikkel 19 nr. 1 i forordning (EF) nr. 216/2008.
- 30) Tiltakene i denne forordning er i samsvar med uttalelsen fra komiteen nedsatt ved artikkel 65 i forordning (EF) nr. 216/2008 –

VEDTATT DENNE FORORDNING:

KAPITTEL I GRUNNPRINSIPPER

Artikkel 1 **Mål**

Målet med denne forordning er å høyne sikkerhetsstandardene og bedre driften av flygekontrollsystemet i Den europeiske union gjennom utstedelse av et flygeledersertifikat basert på felles sertifiseringskrav.

Artikkel 2 **Formål og virkeområde**

1. Denne forordning fastsetter felles krav til utstedelse, midlertidig oppheving og tilbakekalling av sertifikater for flygeledere og elevbevis for flygelederaspiranter, av tilknyttede rettigheter, påtegninger, helseattester og sertifikater for opplæringsorganisasjoner og vilkårene for deres gyldighet, gjenutstedelse, forlengelse og bruk.
2. Denne forordning gjelder for:
 - flygelederaspiranter og
 - flygeledere som utøver sine funksjoner i henhold til grunnforordningen, samt personer og organisasjoner som deltar i sertifisering, opplæring, prøving, kontroll eller medisinsk vurdering av søkere i samsvar med denne forordning.
3. Med forbehold for artikkel 1 nr. 3 i forordning (EF) nr. 216/2008 skal medlemsstatene i størst mulig grad sikre at tjenester som ytes eller stilles tilgjengelig

⁷ Uttalelse 03/2010.

for offentligheten av militært personell som omhandlet i artikkel 1 nr. 2 bokstav c) i nevnte forordning, har et sikkerhetsnivå som minst tilsvarer det nivå som kreves i henhold til de grunnleggende kravene fastsatt i vedlegg Vb til nevnte forordning.

4. Med sikte på å oppnå et harmonisert sikkerhetsnivå i det europeiske luftrom kan medlemsstatene beslutte å anvende denne forordnings prinsipper på sitt militære personell som yter tjenester til offentligheten, som omhandlet i artikkel 1 nr. 2 bokstav c) i nevnte forordning.
5. Flygekontrolltjenester i henhold til forordning (EF) nr. 216/2008 skal bare ytes av flygeledere som er sertifisert i henhold til denne forordning.

Artikkel 3 **Definisjoner**

I denne forordning menes med:

1. «flygekontrolltjeneste» en tjeneste som ytes for å hindre kollisjoner mellom luftfartøyer og i manøvreringsområdet mellom luftfartøyer og hindringer, og for å fremme og opprettholde en velordnet flyt i lufttrafikken,
2. «ytere av flysikringstjenester» enhver offentlig eller privat enhet som yter flysikringstjenester for allmenn lufttrafikk,
3. «allmenn lufttrafikk» alle bevegelser av sivile luftfartøyer, samt alle bevegelser av statlige luftfartøyer (herunder militære luftfartøyer samt toll- og politiluftfartøyer) når disse bevegelsene utføres i samsvar med ICAOs prosedyrer,
4. «sertifikat» et bevis som uansett betegnelse er utstedt og påtegnet i samsvar med denne forordning, og som gir dets lovlige innehaver rett til å yte flygekontrolltjenester i samsvar med de rettigheter og påtegninger det inneholder,
5. «rettighet» en tillatelse påført sertifikatet eller tilknyttet sertifikatet som en del av dette, som angir særlige vilkår, privilegier eller begrensninger knyttet til sertifikatet,
6. «rettighetspåtegning» en tillatelse som er påført sertifikatet som en del av dette, som angir særlige vilkår, privilegier eller begrensninger knyttet til den aktuelle rettigheten,
7. «enhetspåtegning» en tillatelse som er påført sertifikatet som en del av dette, som angir ICAO-stedsindikator og sektorer og/eller arbeidsstasjoner der sertifikatets innehaver er kvalifisert til å arbeide,
8. «språkpåtegning» en tillatelse som er påført sertifikatet som en del av dette, som angir innehaverens språkferdigheter,
9. «instruktørpåtegning» en tillatelse som er påført sertifikatet som en del av dette, og som angir innehaverens kompetanse til å gi instruksjon i forbindelse med opplæring på arbeidsplassen,
10. «ICAO-stedsindikator» kode på fire bokstaver sammensatt i henhold til ICAOs regler i håndbok DOC 7910 og tildelt en fast kommunikasjonsstasjon for luftfarten,
11. «sektor» en del av et kontrollområde og/eller en flygeinformasjonsregion/øvre region,
12. «opplæring» alle teoretiske kurs, praktiske øvelser, herunder simulering, og opplæring på arbeidsplassen som er nødvendig for å tilegne seg og opprettholde kompetansen til å yte sikre flygekontrolltjenester av høy kvalitet, og som består av:

- a) grunnopplæring, som omfatter grunnleggende opplæring og rettighetsgivende opplæring, og som fører til elevbevis,
 - b) opplæring i en enhet, herunder overgangsoplæring før opplæring på arbeidsplassen og opplæring på arbeidsplassen, som fører til flygeledersertifikat,
 - c) etter- og videreutdanning for å bevare gyldigheten av påtegningene i sertifikatet,
 - d) opplæring av instruktører for opplæring på arbeidsplassen, som fører til instruktørpåtegning,
 - e) opplæring av sertifikatnehavere med rett til å opptre som eksaminatorer og/eller kontrollanter i samsvar med artikkel 23,
13. «opplæringsorganisasjon» en organisasjon som er sertifisert av vedkommende myndighet til å gi en eller flere typer opplæring,
14. «kompetanseplan for enheten» en godkjent plan som angir metoden enheten bruker for å opprettholde kompetansen til sine sertifikatnehavere,
15. «opplæringsplan for enheten» en godkjent plan med en detaljert beskrivelse av prosessene, målene og tidsplanen som kreves for å anvende enhetens framgangsmåter på det lokale området, under tilsyn av en instruktør for opplæring på arbeidsplassen.

Artikkel 4

Vedkommende myndighet

I denne forordning skal vedkommende myndighet være den myndighet som er utpekt eller opprettet av hver medlemsstat som dens nasjonale tilsynsmyndighet for å ivareta de oppgaver som pålegges en slik myndighet i henhold til denne forordning, med unntak av sertifisering av opplæringsorganisasjoner som omhandlet i artikkel 26, der vedkommende myndighet skal være:

- a) myndigheten utpekt eller opprettet av den medlemsstaten der søkeren har sitt hoveddriftssted,
- b) Byrået, dersom søkeren har sitt hoveddriftssted utenfor medlemsstatenes territorium.

KAPITTEL II

PRINSIPPER FOR UTSTEDELSE AV SERTIFIKATER

Artikkel 5

Søknad om og utstedelse av sertifikater, rettigheter, påtegninger og helseattester

1. En søknad om utstedelse, forlengelse og gjenutstedelse av sertifikater, tilknyttede rettigheter, påtegninger og helseattester skal inngis til vedkommende myndighet i den form og på den måte som myndigheten har fastsatt.
2. Søknaden skal være vedlagt dokumentasjon på at søkeren er kvalifisert som flygeleder eller flygelederaspirant i samsvar med kravene fastsatt i denne forordning.
Dokumentasjonen som godtgjør hans/hennes kompetanse skal omfatte kunnskap, erfaring, ferdigheter og språkkunnskaper.

3. Sertifikatet eller attesten skal inneholde alle relevante opplysninger om rettighetene som gis ved slikt dokument.
4. Sertifikatet og attesten skal tilhøre den personen det er utstedt til, som skal undertegne det.
5. I samsvar med artikkel 21 nr. 2
 - a) kan et sertifikat, en rettighet eller en påtegning midlertidig oppheves ved tvil om flygelederens kompetanse eller ved uaktsomhet,
 - b) kan et sertifikat tilbakekalles ved grov uaktsomhet eller misbruk.

Artikkel 6

Utøvelse av rettighetene angitt i sertifikatet

Utøvelse av rettighetene som gis ved et sertifikat, skal være betinget av at rettighetene, påtegningene og helseattesten er gyldige.

KAPITTEL III

SERTIFIKATER, RETTIGHETER OG PÅTEGNINGER

Artikkel 7

Elevbevis for flygelederaspiranter

1. Innehavere av elevbevis for flygelederaspiranter har tillatelse til å yte flygekontrolltjenester under tilsyn av en instruktør for opplæring på arbeidsplassen i samsvar med de(n) rettighet(er) og påtegning(er) beviset inneholder.
2. Personer som søker om elevbevis for flygelederaspiranter, skal
 - a) ha fylt 18 år,
 - b) være innehavere av minst et diplom som gir adgang til universitet eller tilsvarende, eller fra videregående utdanning, som gir dem mulighet til å fullføre flygelederopplæringen,
 - c) ha fullført med positivt resultat grunnopplæringen som er relevant for rettigheten og eventuelt rettighetspåtegningen, som fastsatt i vedlegg II del A,
 - d) ha gyldig helseattest og
 - e) ha godtgjort tilstrekkelige språkferdigheter i samsvar med kravene fastsatt i artikkel 12.
3. Beviset skal inneholde språkpåtegningen(e) og minst én rettighet og eventuelt en rettighetspåtegning.

Artikkel 8

Flygeledersertifikat

1. Innehavere av flygeledersertifikater har tillatelse til å yte flygekontrolltjenester i samsvar med de rettigheter og påtegninger som sertifikatet inneholder.
2. Rettighetene tilknyttet et flygeledersertifikat skal omfatte rettighetene gitt ved elevbevis for flygelederaspiranter i henhold til artikkel 7 nr. 1.

3. Personer som søker om flygeledersertifikat, skal

ALTERNATIV A

(bokstav a) er begrenset til en enkelt setning som inneholder en klar aldersgrense basert på gjeldende ICAO-krav, uten mulighet for dispensasjon)

- a) ha fylt 21 år,

ALTERNATIV B

(bokstav a) inneholder en mulighet for dispensasjon fra minstealder, kopiert fra direktivet)

- a) ha fylt 21 år. Medlemsstatene kan likevel tillate en lavere aldersgrense i behørig begrunnede tilfeller,
- b) være innehavere av et elevbevis,
- c) ha fullført en godkjent opplæringsplan for enheten og bestått aktuelle prøver eller vurderinger i samsvar med kravene fastsatt i vedlegg II del B,
- d) ha gyldig helseattest og
- e) ha dokumentert tilstrekkelige språkferdigheter i samsvar med kravene fastsatt i artikkel 12.
4. Sertifikatet skal valideres ved tilføyelse av en eller flere rettigheter samt de aktuelle rettighets-, enhets- og språkpåtegningene for opplæring som er fullført med positivt resultat.

Artikkel 9

Flygelederrettigheter

1. Sertifikatene skal inneholde en eller flere av følgende rettigheter som angir hvilken type tjeneste sertifikatnehaveren har tillatelse til å yte:
- a) rettighet for tårnkontrolltjeneste, visuell (ADV), som angir at sertifikatnehaveren er kvalifisert til å yte flygekontrolltjeneste for flyplasstrafikk på en flyplass som ikke har offentliggjorte prosedyrer for innflyging eller avgang med instrumenter,
- b) rettighet for tårnkontrolltjeneste, instrument (ADI), som angir at sertifikatnehaveren er kvalifisert til å yte flygekontrolltjeneste for flyplasstrafikk på en flyplass som har offentliggjorte prosedyrer for innflyging eller avgang med instrumenter, og som skal være ledsaget av minst en av rettighetspåtegningene angitt i artikkel 10 nr. 1,
- c) rettighet for innflygingskontroll, prosedyre (APP), som angir at sertifikatnehaveren er kvalifisert til å yte flygekontrolltjeneste for luftfartøyer under ankomst, avgang eller transitt uten bruk av overvåkingsutstyr,
- d) rettighet for innflygingskontroll, overvåking (APS), som angir at sertifikatnehaveren er kvalifisert til å yte flygekontrolltjeneste for luftfartøyer under ankomst, avgang eller transitt ved bruk av overvåkingsutstyr, og som skal være ledsaget av minst en av rettighetspåtegningene angitt i artikkel 10 nr. 2,
- e) rettighet for områdekontroll, prosedyre (ACP), som angir at sertifikatnehaveren er kvalifisert til å yte flygekontrolltjeneste for luftfartøyer uten bruk av overvåkingsutstyr,

- f) rettighet for områdekontroll, overvåking (ACS), som angir at sertifikatnehaveren er kvalifisert til å yte flygekontrolltjeneste for luftfartøyer ved bruk av overvåkingsutstyr, og som skal være ledsaget av minst en av rettighetspåtegningene angitt i artikkel 10 nr. 3.
2. Innehavere av en rettighet som i løpet av en periode på fire påfølgende år ikke har utøvd privilegiene som er tilknyttet den aktuelle rettighet, kan bare påbegynne opplæring i en enhet i den aktuelle rettighet etter en hensiktsmessig vurdering av hvorvidt han/hun fortsatt oppfyller vilkårene for den aktuelle rettighet, og etter å ha oppfylt eventuelle krav til opplæring som måtte følge av denne vurderingen.

Artikkel 10

Rettighetspåtegninger

1. Rettighet for tårnkontrolltjeneste, instrument (ADI), skal omfatte minst en av følgende påtegninger:
- a) påtegningen tårnkontroll (TWR), som angir at innehaveren er kvalifisert til å yte kontrolltjenester når tårnkontroll utføres fra én arbeidsstasjon,
 - b) påtegningen bakketrafikkontroll (GMC), som angir at sertifikatnehaveren er kvalifisert til å utføre bakkekontroll,
 - c) påtegningen bakketrafikkovervåking (GMS), som ledsager påtegningen bakketrafikkontroll eller påtegningen tårnkontroll og angir at innehaveren er kvalifisert til å utføre bakketrafikkontroll ved bruk av systemer for kontroll av overflatebevegelser på flyplasser,
 - d) påtegningen lokaltrafikk/luft (AIR), som angir at sertifikatnehaveren er kvalifisert til å utføre kontroll av lokaltrafikk/luft,
 - e) påtegningen radarkontroll (RAD), som ledsager påtegningen luftkontroll eller tårnkontroll og angir at sertifikatnehaveren er kvalifisert til å utføre tårnkontroll ved bruk av radarovervåkingsutstyr.
2. Rettighet for innflygingskontroll, overvåking (APS), skal omfatte minst en av følgende påtegninger:
- a) påtegningen radar (RAD), som angir at sertifikatnehaveren er kvalifisert til å yte innflygingskontrolltjeneste ved bruk av primær- og/eller sekundærradarutstyr,
 - b) påtegningen presisjonsradarinnflyging (PAR), som ledsager påtegningen radar og angir at sertifikatnehaveren er kvalifisert til å utføre bakkekontrollerte presisjonsinnflyginger for luftfartøyer på sluttinnlegget til rullebanen ved bruk av radarutstyr for presisjonsinnflyging,
 - c) påtegningen radarovervåkingsinnflyging (SRA), som ledsager påtegningen radar og angir at sertifikatnehaveren er kvalifisert til å utføre bakkekontrollerte ikke-presisjonsinnflyginger for luftfartøyer på sluttinnlegget til rullebanen ved bruk av overvåkingsutstyr,
 - d) påtegningen automatisk posisjonsovervåking (ADS), som angir at sertifikatnehaveren er kvalifisert til å yte innflygingskontrolltjeneste ved bruk av automatisk posisjonsovervåking,
 - e) påtegningen terminalområdekontroll (TCL), som ledsager påtegningen radar eller automatisk posisjonsovervåking og angir at sertifikatnehaveren er

kvalifisert til å yte flygekontrolltjenester for luftfartøyer som manøvrerer innenfor et spesifikt terminalområde og/eller tilstøtende sektorer, ved bruk av alle typer overvåkingsutstyr.

3. Rettighet for områdekontroll, overvåking (ACS), skal omfatte minst en av følgende påtegninger:
 - a) påtegningen radar (RAD), som angir at innehaveren er kvalifisert til å yte områdekontrolltjenester ved bruk av radarovervåkingsutstyr,
 - b) påtegningen automatisk posisjonsovervåking (ADS), som angir at innehaveren er kvalifisert til å yte områdekontrolltjenester ved bruk av automatisk posisjonsovervåking,
 - c) påtegningen terminalområdekontroll (TCL), som ledsager påtegningen radar eller automatisk posisjonsovervåking og angir at innehaveren er kvalifisert til å yte flygekontrolltjenester for luftfartøyer som manøvrerer innenfor et spesifikt terminalområde og/eller tilstøtende sektorer, ved bruk av alle typer overvåkingsutstyr,
 - d) påtegningen oseanisk områdekontroll (OCN), som angir at innehaveren er kvalifisert til å yte flygekontrolltjenester for luftfartøyer som manøvrerer i et oseanisk kontrollområde.
4. Innehavere av en rettighet som i løpet av en periode på fire påfølgende år ikke har utøvd privilegiene som er tilknyttet den aktuelle rettighet, kan bare påbegynne opplæring i en enhet i den aktuelle rettighet etter en hensiktsmessig vurdering av hvorvidt han/hun fortsatt oppfyller vilkårene for den aktuelle rettighet, og etter å ha oppfylt eventuelle krav til opplæring som måtte følge av denne vurderingen.

Artikkel 11

Enhetspåtegninger

1. Enhetspåtegningen skal angi at sertifikatnehaveren er kvalifisert til å yte flygekontrolltjenester for en bestemt sektor, en gruppe av sektorer eller arbeidsstasjoner som hører inn under en enhet for lufttrafikkjenester.
2. Enhetspåtegninger skal gjelde for en første periode på tolv måneder.
3. Gyldigheten av slike påtegninger skal forlenges for en umiddelbart påfølgende periode på tolv måneder dersom yteren av flysikringstjenester kan godtgjøre overfor vedkommende myndighet:
 - a) at søkeren i løpet av de foregående tolv månedene har utøvd rettighetene i sertifikatet i det minsteantall timer som er angitt i den godkjente kompetanseplanen for enheten.

Med henblikk på dette skal driftsenheter hos ytere av flysikringstjenester føre register over det antall timer hver enkelt sertifikatnehaver som arbeider i enheten, faktisk har arbeidet i de sektorer, grupper av sektorer og arbeidsstasjoner enheten omfatter, og på anmodning framlegge disse opplysningene for vedkommende myndigheter og sertifikatnehaveren,
 - b) at søkerens kompetanse har blitt vurdert i samsvar med vedlegg II del C, og
 - c) at søkeren har gyldig helseattest.

4. Det minsteantall arbeidstimer, instruksjonsoppgaver ikke inkludert, som kreves for å opprettholde gyldigheten av enhetspåtegningen, kan for instruktører som gir opplæring på arbeidsplassen, settes ned i forhold til tiden som brukes til instruksjon av aspiranter på de arbeidsstasjoner utvidelsen gjelder for, som angitt i den godkjente kompetanseplanen for enheten.
5. Når gyldigheten av enhetspåtegningene utløper, skal en opplæringsplan for enheten fullføres med positivt resultat for å forlenge påtegningens gyldighet.

Artikkel 12 **Språkpåtegninger**

1. Flygeledere og flygeleder aspiranter skal ikke utøve rettighetene tilknyttet deres sertifikat/bevis med mindre de har en språkpåtegning i engelsk.
2. Medlemsstatene kan pålegge lokale språkkrav dersom dette er nødvendig av hensyn til sikkerheten.
Slike krav skal sikre likebehandling og være forholdsmessige og åpne, og skal meddeles Byrådet uten unødig opphold.
3. Med henblikk på nr. 1 og 2 skal en person som søker om språkpåtegning, godtgjøre språkferdigheter på et operativt nivå (nivå fire) både når det gjelder fraseologi og allmennspråk.

For å gjøre dette skal søkeren

- a) kommunisere på en effektiv måte i rene muntlige situasjoner (telefon/radiotelefon) samt ansikt til ansikt,
 - b) kommunisere om alminnelige, konkrete og arbeidsrelaterte emner på en nøyaktig og tydelig måte,
 - c) anvende hensiktsmessige kommunikasjonsstrategier for å utveksle meldinger og gjenkjenne og oppklare misforståelser i en alminnelig eller arbeidsrelatert situasjon,
 - d) kunne løse relativt lett språklige utfordringer i forbindelse med en komplikasjon eller en uforutsett hendelse som oppstår i forbindelse med en rutinemessig arbeidssituasjon, eller en kommunikasjonsoppgave som de ellers er fortrolige med, og
 - e) benytte en dialekt eller aksent som er forståelig innenfor luftfartsmiljøet.
4. Ferdighetene skal bestemmes i samsvar med skalaen for bedømmelse av språkferdigheter fastsatt i vedlegg III.
 5. Uten hensyn til nr. 3 kan yteren av flysikringstjenester ved anvendelse av nr. 1 og 2 kreve utvidet nivå (nivå fem) i skalaen for bedømmelse av språkferdigheter fastsatt i vedlegg III, dersom driftsvilkårene for den aktuelle rettighet eller påtegning krever et høyere nivå som følge av ufravikelige sikkerhetshensyn. Slike krav skal sikre likebehandling og være forholdsmessige og åpne, og skal objektivt begrunnes av yteren av flysikringstjenester som ønsker å kreve et høyere ferdighetsnivå, og godkjennes av vedkommende myndighet.
 6. Søkerens språkferdigheter skal vurderes formelt med jevne mellomrom.

Bortsett fra for søkere som har godtgjort språkferdigheter på ekspertnivå (nivå seks) i samsvar med vedlegg III, skal språkpåtegningen fornyes etter:

- a) tre år dersom nivået som godtgjøres, er operativt (nivå fire) i samsvar med vedlegg III, eller
 - b) seks år dersom nivået som godtgjøres, er utvidet nivå (nivå fem) i samsvar med vedlegg III.
7. Språkferdighetene skal godtgjøres ved et bevis utstedt etter en åpen og objektiv framgangsmåte for vurdering som er godkjent av vedkommende myndighet.

Artikkel 13

Instruktørpåtegning

1. Innehavere av en instruktørpåtegning har tillatelse til å gi opplæring og føre tilsyn på en arbeidsstasjon på de områder som omfattes av en gyldig enhetspåtegning.
2. Personer som søker om instruktørpåtegning, skal:
 - a) ha flygeledersertifikat,
 - b) ha utøvd rettighetene som er tilknyttet flygeledersertifikatet i en umiddelbart foregående periode på minst ett år, eller slik lengre periode som vedkommende myndighet har fastsatt, med hensyn til de rettigheter og påtegninger som instruksjonen gjelder, og
 - c) ha fullført med positivt resultat et godkjent kurs som instruktør for opplæring på arbeidsplassen der de nødvendige kunnskaper og pedagogiske ferdigheter er blitt vurdert ved hjelp av hensiktsmessige prøver.
3. Instruktørpåtegningen er gyldig i tre år og kan forlenges.

KAPITTEL IV

HELSEATTESTER

Artikkel 14

Utstedelse av helseattester

1. Helseattester skal utstedes av vedkommende medisinske organ hos vedkommende myndighet eller av flyleger eller flymedisinske sentre godkjent av denne myndighet.
2. Utstedelsen av helseattester skal være i samsvar med bestemmelsene i vedlegg I til Chicago-konvensjonen om internasjonal sivil luftfart og kravene for europeisk helseattest av klasse 3 for flygeledere, fastsatt av Eurocontrol.
3. Vedkommende myndigheter skal sørge for innføring av effektive overprøvings- eller klageordninger, som om nødvendig omfatter uavhengige medisinske rådgivere.

Artikkel 15

Helseattestenes gyldighet

1. Helseattester er gyldige i
 - a) 24 måneder for flygeledere under 40 år,
 - b) 12 måneder etter fylte 40 år.

2. Ved førstegangs utstedelse og gjenutstedelse regnes gyldighetstiden fra datoen for helseundersøkelsen, og ved forlengelse fra utløpsdatoen for den foregående helseattesten.
3. Undersøkelser med sikte på forlengelse av en helseattest kan gjøres inntil 45 dager før helseattesten utløper.
4. Dersom flygelederen ikke overholder nr. 3, skal fornyet undersøkelse kreves.
5. Helseattesten kan til enhver tid begrenses, midlertidig oppheves eller tilbakekalles dersom innehaverens helsetilstand tilsier det.

Artikkel 16

Nedsatt medisinsk skikkethet

1. Flygeledere skal
 - a) ikke utøve rettighetene angitt i deres sertifikat dersom de på noe tidspunkt er kjent med at deres medisinske skikkethet er nedsatt på en måte som kan gjøre dem ute av stand til å utøve rettighetene angitt i sertifikatet på en sikker måte,
 - b) underrette den aktuelle yter av flysikringstjenester om at de er kjent med at deres medisinske skikkethet er nedsatt, eller om at de er påvirket av et psykotropt stoff eller legemidler som kan gjøre dem ute av stand til å utøve rettighetene angitt i sertifikatet på en sikker måte.
2. Ytere av flysikringstjenester skal opprette framgangsmåter for håndtering av tilfeller av nedsatt medisinsk skikkethet.

KAPITTEL V

KRAV TIL OPPLÆRINGSORGANISASJONER

Artikkel 17

Sertifisering av opplæringsorganisasjoner

1. Søknader om sertifisering av opplæringsorganisasjoner skal inngis til vedkommende myndighet i den form og på den måte som myndigheten har fastsatt.
2. Opplæringsorganisasjonene skal dokumentere at de har egnet personale og utstyr og driver i et miljø som er tilpasset den opplæring som er nødvendig med henblikk på oppnåelse eller opprettholdelse av elevbevis for flygelederaspiranter og sertifikater for flygeledere.
3. Opplæringsorganisasjonene skal gi enhver person med fullmakt fra vedkommende myndighet tilgang til de aktuelle lokaler med henblikk på å undersøke relevante registre, data, framgangsmåter og annet materiale som er relevant for utførelsen av vedkommende myndighets oppgaver.

Artikkel 18

Opplæringsorganisasjonenes styringssystem

Opplæringsorganisasjonene skal

- a) ha et effektivt styringssystem og tilstrekkelig personale med tilfredsstillende kvalifikasjoner og erfaring til å gi en opplæring som er i samsvar med standardene fastsatt i denne forordning,

- b) utpeke en ansvarlig leder,
- c) ha tilgjengelig nødvendige anlegg, utstyr og lokaler som egner seg for den type opplæring som tilbys,
- d) dokumentere at de som del av styringssystemet har et kvalitetsstyringssystem som er i stand til å overvåke om systemene og framgangsmåtene følges og er tilstrekkelige til å sikre at opplæringstjenestene som ytes, oppfyller kravene fastsatt i denne forordning,
- e) ha et system for oppbevaring av dokumentasjon som gjør det mulig å lagre relevante aktiviteter på en hensiktsmessig måte som sikrer sporbarhet,
- f) godtgjøre at de har tilstrekkelige midler til å gjennomføre opplæringen i samsvar med standardene fastsatt i denne forordning, og at aktivitetene er tilstrekkelig forsikret i betraktning av arten av den opplæring som gis.

Artikkel 19

Krav med hensyn til opplæringskurs, planer for grunnopplæring, opplæringsplaner for enheten og kompetanseplaner for enheten

1. Opplæringsorganisasjonene skal gi vedkommende myndighet opplysninger om metoden de vil bruke for å fastlegge det nærmere innholdet, organiseringen og varigheten av opplæringskursene og eventuelt opplæringsplaner for enheten og kompetanseplaner for enheten.
2. Dette omfatter også hvordan prøvene eller vurderingene vil bli organisert. Når det gjelder prøver i forbindelse med grunnopplæringen, herunder simulatoropplæring, skal eksaminatorenes og kontrollantenes kvalifikasjoner være angitt i detalj.

KAPITTEL VI

KRAV TIL VEDKOMMENDE MYNDIGHETER

Artikkel 20

Vedkommende myndighets uavhengighet

1. Vedkommende myndigheter skal være uavhengig av yterne av flysikringstjenester og opplæringsorganisasjonene. Slik uavhengighet skal oppnås gjennom en hensiktsmessig deling, i det minste på funksjonsnivå, mellom vedkommende myndigheter og slike tjenesteytere/organisasjoner. Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndigheter utøver sin myndighet upartisk og med innsynsmulighet.
2. Medlemsstatene skal gi Byrået melding om vedkommende myndigheters navn og adresse samt om eventuelle endringer av disse.

Artikkel 21

Vedkommende myndigheters oppgaver

1. Med henblikk på å sikre at flygelederne har den kompetanse som er nødvendig for å utføre sitt arbeid i samsvar med strenge sikkerhetsstandarder, skal vedkommende myndigheter føre tilsyn med og overvåke opplæringen av dem.
2. Vedkommende myndigheter skal ha følgende oppgaver:

- a) utstedelse og tilbakekalling av sertifikater, rettigheter og påtegninger som omfattes av den aktuelle fullførte opplæringen og vurderingen under vedkommende myndighets ansvarsområde,
- b) forlengelse, gjenutstedelse og midlertidig oppheving av rettigheter og påtegninger hvis rettigheter utøves under vedkommende myndighets ansvar,
- c) sertifisering av opplæringsorganisasjoner,
- d) godkjenning av opplæringskurs, opplæringsplaner for enheten og kompetanseplaner for enheten,
- e) godkjenning av eksaminatorer eller kontrollanter,
- f) overvåking og revisjon av opplæringssystemer,
- g) opprettelse av hensiktsmessige klage- og meldingsordninger,
- h) godkjenning av krav om utvidet nivå (nivå fem) av språkferdigheter i samsvar med artikkel 12 nr. 5.

Artikkel 22

Utstedelse og opprettholdelse av sertifikater, rettigheter, påtegninger og attester

1. Vedkommende myndighet skal opprette framgangsmåter for søknader om og utstedelse, gjenutstedelse og forlengelse av sertifikater, tilknyttede rettigheter, påtegninger og helseattester.
2. Når vedkommende myndighet mottar en søknad, skal den kontrollere om søkeren oppfylder kravene i denne forordning.
3. Dersom vedkommende myndighet har forvisset seg om at søkeren oppfylder kravene i denne forordning, skal den utstede, gjenutstede eller forlenge gyldigheten av sertifikatet, den tilknyttede rettigheten, påtegningen eller helseattesten, alt etter som.
4. Sertifikatet utstedt av vedkommende myndighet, skal inneholde elementene fastsatt i vedlegg I.
5. Når et sertifikat er utstedt på et annet språk enn engelsk, skal det inneholde en engelsk oversettelse av elementene fastsatt i vedlegg I.

Artikkel 23

Kompetansevurdering

1. Vedkommende myndighet skal godkjenne sertifikatinnhavere med rett til å opptre som eksaminatorer eller kontrollanter for enhetsopplæring og etter- og videreutdanning.
2. Godkjenningen er gyldig i tre år og kan forlenges.

Artikkel 24

Oppbevaring av dokumentasjon

Vedkommende myndigheter skal sikre vedlikehold av en database som inneholder oversikt over kvalifikasjonene til alle sertifikatinnhavere under deres ansvarsområde og gyldighetsdato for påtegningene.

Artikkel 25

Utveksling av opplysninger

Vedkommende myndigheter skal utveksle hensiktsmessige opplysninger og bistå hverandre med sikte på å sikre effektiv anvendelse av denne forordning, særlig i tilfeller som vedrører fri bevegelighet for flygeledere i Den europeiske union.

Artikkel 26

Framgangsmåte for sertifisering av opplæringsorganisasjoner

1. Vedkommende myndigheter skal opprette framgangsmåter for søknader om, utstedelse av og opprettholdelse av gyldigheten av sertifikater for opplæringsorganisasjoner.
2. Vedkommende myndigheter skal utstede sertifikat når søkeropplæringsorganisasjonen oppfyller kravene fastsatt i kapittel V.
3. Det kan utstedes et sertifikat for hver enkelt type opplæring eller en kombinasjon av opplæring og andre flysikringstjenester, der typen opplæring og typen flysikringstjeneste skal sertifiseres som en pakke av tjenester.
4. Sertifikatet skal inneholde opplysningene nevnt i vedlegg IV.

Artikkel 27

Kontroll av opplæringsorganisasjonenes aktiviteter og håndheving

1. Vedkommende myndigheter skal kontrollere at kravene og vilkårene for godkjenning knyttet til opplæringsorganisasjonens sertifikat, er oppfylt.
2. Vedkommende myndigheter skal jevnlig foreta revisjon av opplæringsorganisasjonene for å sikre faktisk samsvar med standardene fastsatt i denne forordning.
3. Vedkommende myndigheter kan i tillegg til den jevnlige revisjonen foreta uanmeldte inspeksjoner for å kontrollere samsvar med kravene i denne forordning.
4. Dersom en vedkommende myndighet finner at innehaveren av sertifikatet for en opplæringsorganisasjon ikke lenger oppfyller kravene eller vilkårene knyttet til sertifikatet, skal den treffe hensiktsmessige håndhevingstiltak, som kan omfatte tilbakekalling av sertifikatet.
5. Sertifikater utstedt i samsvar med bestemmelsene i denne forordning, skal godkjennes gjensidig.

Artikkel 28

Kvalifiserte enheter

Vedkommende myndigheter kan beslutte helt eller delvis å delegerer revisjonsfunksjonene og kontrollene til kvalifiserte enheter i samsvar med artikkel 13 i forordning (EF) nr. 216/2008.

Artikkel 29

Gjensidig godkjenning av flygeledersertifikater

ALTERNATIV A

(er knyttet til alternativ A i artikkel 8 nr. 3 bokstav a); nr. 1 er begrenset til en enkelt setning,

*erklæringen om gjensidig godkjenning, som beholdes med henblikk på kopiering og innliming.
Siste del av setningen slettes for å sikre samsvar med grunnforordningen)*

1. Sertifikater og tilhørende rettigheter, rettighetspåtegninger og språkpåtegninger samt tilhørende helseattester utstedt i samsvar med bestemmelsene i denne forordning, skal godkjennes gjensidig.
2. Når en sertifikatinnehaber utøver rettighetene i sertifikatet i en annen medlemsstat enn medlemsstaten der sertifikatet ble utstedt, skal sertifikatinnehaveren ha rett til å bytte sertifikatet i et sertifikat utstedt i medlemsstaten der rettighetene utøves uten å bli pålagt ytterligere vilkår.
3. For å gi en enhetspåtegning skal vedkommende myndighet kreve at søkeren oppfyller bestemte vilkår knyttet til påtegningen, som angir enhet, sektor eller arbeidsstasjon. Når opplæringsorganisasjonen utarbeider en opplæringsplan for enheten, skal den ta behørig hensyn til søkerens oppnådde ferdigheter og erfaring.
4. Vedkommende myndighet skal godkjenne opplæringsplanen for enheten med et forslag til opplæring for søkeren innen seks uker etter at dokumentasjonen er framlagt, med forbehold for forsinkelser som følge av eventuelle klager. Vedkommende myndighet skal sørge for at prinsippene om likebehandling og forholdsmessighet blir fulgt.

ALTERNATIV B

(begrenser gjensidig godkjenning ved annet punktum i nr. 1 og er knyttet til alternativ B i artikkel 8 nr. 3 bokstav a), som ikke er i tråd med grunnforordningens prinsipper og korrekt anvendelse av dens artikkel 14 – fleksibilitetsbestemmelser)

1. Sertifikater og tilhørende rettigheter, rettighetspåtegninger og språkpåtegninger samt tilhørende helseattester utstedt i samsvar med bestemmelsene i denne forordning, skal godkjennes gjensidig.
Imidlertid skal utøvelse av rettighetene som er knyttet til et sertifikat for sertifikatinnehavere som ennå ikke har oppnådd minstealderen på 21 år i henhold til artikkel 8 nr. 3 bokstav a), være begrenset til territoriet til den medlemsstaten som har utstedt sertifikatet.
2. Når en sertifikatinnehaber utøver rettighetene i sertifikatet i en annen medlemsstat enn medlemsstaten der sertifikatet ble utstedt, skal sertifikatinnehaveren ha rett til å bytte sertifikatet i et sertifikat utstedt i medlemsstaten der rettighetene utøves uten å bli pålagt ytterligere vilkår.
3. For å gi en enhetspåtegning skal vedkommende myndighet kreve at søkeren oppfyller bestemte vilkår knyttet til påtegningen, som angir enhet, sektor eller arbeidsstasjon. Når opplæringsorganisasjonen utarbeider en opplæringsplan for enheten, skal den ta behørig hensyn til søkerens oppnådde ferdigheter og erfaring.
4. Vedkommende myndighet skal godkjenne opplæringsplanen for enheten med et forslag til opplæring for søkeren innen seks uker etter at dokumentasjonen er framlagt, med forbehold for forsinkelser som følge av eventuelle klager. Vedkommende myndighet skal sørge for at prinsippene om likebehandling og forholdsmessighet blir fulgt.

KAPITTEL VII

SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 30

Overholdelse av de grunnleggende krav

Byrået bør gjennomføre en evaluering av det europeiske systemet for sertifisering av flygeledere og av ytterligere forbedringer som er nødvendige for å oppnå en «helhetlig systemtilnærming» til luftfarten og sikre full overholdelse av de grunnleggende kravene som beskrevet i vedlegg Vb til forordning (EF) nr. 216/2008, med sikte på å framlegge en uttalelse for Kommisjonen med mulige endringer av denne forordning.

Artikkel 31

Overgangsordninger

1. Som et unntak fra artikkel 10 i denne forordning kan medlemsstater som har utviklet nasjonale rettighetspåtegninger i henhold til artikkel 7 nr. 4 i direktiv 2006/23/EF, fortsette å anvende de aktuelle bestemmelser i nasjonal lovgivning som var i kraft på denne forordnings ikrafttredelsesdato.
2. Som et unntak fra artikkel 11 i denne forordning kan medlemsstater som har fastsatt at rettighetene knyttet til en enhetspåtegning bare kan utøves av sertifikatnehavere under en viss alder i henhold til artikkel 10 i direktiv 2006/23/EF, fortsette å anvende de relevante bestemmelser i nasjonal lovgivning som var i kraft på denne forordnings ikrafttredelsesdato.
3. Medlemsstater som anvender bestemmelsene i nr. 1 og 2, skal underrette Kommisjonen og Byrået om dette.
4. Sertifikater, rettigheter, påtegninger, helseattester og sertifikater for opplæringsorganisasjoner utstedt i samsvar med de relevante bestemmelser i nasjonal lovgivning i henhold til bestemmelsene i direktiv 2006/23/EF på denne forordnings ikrafttredelsesdato, skal anses å være utstedt i samsvar med denne forordning.
5. Personer som søker om sertifikat, rettighet, påtegning, helseattest eller sertifikat for opplæringsorganisasjon, og som har innlevert søknaden før denne forordnings ikrafttredelsesdato og ikke allerede har fått utstedt et sertifikat, en rettighet, en påtegning, en helseattest eller et sertifikat for opplæringsorganisasjon, skal godtgjøre at bestemmelsene i denne forordning er overholdt før sertifikatet, rettigheten, påtegningen, helseattesten eller sertifikatet for opplæringsorganisasjoner utstedes.
6. Vedkommende myndighet i en medlemsstat som før denne forordnings ikrafttredelsesdato har mottatt søknad om utstedelse av et sertifikat fra en opplæringsorganisasjon hvis vedkommende myndighet i samsvar med artikkel 4 er Byrået, skal fullføre sertifiseringsprosessen i samråd med Byrået og overføre dokumentet til Byrået når sertifikatet utstedes.
7. Vedkommende myndighet i en medlemsstat som har hatt ansvar for sikkerhetstilsynet med opplæringsorganisasjoner som Byrået i henhold til artikkel 4 er vedkommende myndighet for, skal overføre funksjonen for sikkerhetstilsyn med disse organisasjonene til Byrået seks måneder etter at denne forordning er trådt i kraft.

Artikkel 32
Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, [...]

For Kommisjonen
[...]
Medlem av Kommisjonen

VEDLEGG

VEDLEGG I

Spesifikasjoner for sertifikater

Sertifikater utstedt av vedkommende myndighet i samsvar med denne forordning, skal oppfylle følgende spesifikasjoner:

1. Opplysninger
 - 1.1. Sertifikatet skal inneholde følgende opplysninger, der en asterisk angir at opplysningen skal oversettes til engelsk:
 - a) *navn på staten eller myndigheten som utsteder sertifikatet (med halvfet skrift),
 - b) *tittel på sertifikatet (med fet skrift),
 - c) sertifikatets serienummer med arabiske tall, tildelt av myndigheten som utsteder sertifikatet,
 - d) innehaverens fulle navn (også med latinske bokstaver dersom det nasjonale språket bruker andre skriftegn enn latinske),
 - e) fødselsdato,
 - f) innehaverens nasjonalitet,
 - g) innehaverens underskrift,
 - h) *autentifisering av gyldighet og innehaverens tillatelse til å utøve rettigheter tilknyttet sertifikatet, med angivelse av:
 - i) rettigheter, rettighetspåtegninger, språkpåtegninger, instruktørpåtegninger og enhetspåtegninger,
 - ii) datoene da de først ble utstedt,
 - iii) datoene for utløpet av deres gyldighet,
 - i) sertifikatutsteders underskrift og utstedelsesdato,
 - j) segl eller stempel fra den sertifikatutstedende myndighet.
 - 1.2. Sertifikatet må være vedlagt en gyldig helseattest.
2. Materiale

Det skal brukes papir av høyeste kvalitet eller annet egnet materiale, og opplysningene angitt i nr. 1 skal vises tydelig.
3. Farge
 - 3.1. Når medlemsstaten bruker samme farge ved utstedelse av alle luftfartsrelaterte sertifikater, skal denne fargen være hvit.
 - 3.2. Når medlemsstaten bruker særskilte farger ved utstedelse av luftfartsrelaterte sertifikater, skal flygeledersertifikatene være gule.

VEDLEGG II

Opplæringskrav

DEL A

Krav til grunnopplæring for flygeledere

Grunnopplæringen skal sikre at flygelederaspiranter oppfyller minst målene for grunnleggende opplæring og rettighetsopplæring som angitt i Eurocontrols spesifisering for felles kjerneinnhold i grunnopplæring for flygeledere (Specification for the ATCO Common Core Content Initial Training), utgave av 21. oktober 2008⁸, slik at flygeledere kan håndtere lufttrafikken på en sikker, hurtig og effektiv måte.

Grunnopplæringen skal omfatte følgende emner: luftfartsrett, lufttrafikkstyring, herunder framgangsmåter for sivil-militært samarbeid, meteorologi, navigasjon, luftfartøyer og flygeprinsipper, herunder forståelsen mellom flygeleder og pilot, menneskelige faktorer, utstyr og systemer, arbeidsmiljø, sikkerhet og sikkerhetskultur, sikkerhetsstyringssystemer, uvanlige situasjoner/nødsituasjoner, systemsvikt og språkkunnskaper, herunder radiotelefonfraseologi.

Undervisningen i emnene skal foregå slik at søkerne forberedes på de ulike typene lufttrafikktenester, og vektlegge sikkerhetsaspektene. Grunnopplæringen skal bestå av teoretiske og praktiske kurs, herunder simulering, og varigheten av grunnopplæringen skal fastsettes i de godkjente grunnopplæringsplanene. De oppnådde ferdighetene skal sikre at kandidaten er kvalifisert til å håndtere komplekse trafikksituasjoner med tett trafikk samt lette overgangen til opplæring i en enhet.

Kandidatens kompetanse etter grunnopplæringen skal vurderes ved hjelp av hensiktsmessige prøver eller et system for kontinuerlig vurdering.

DEL B

Krav til opplæring i en enhet for flygeledere

En opplæringsplan for en enhet skal inneholde en nærmere angivelse av nødvendige prosesser, innhold og tidsplan for at framgangsmåtene for enheten kan anvendes på det lokale området under tilsyn fra en instruktør for opplæring på arbeidsplassen. Den godkjente planen skal angi alle elementer i kompetansevurderingssystemet, herunder arbeidsordninger, vurdering av framskritt og prøving, sammen med framgangsmåtene for underretning av vedkommende myndighet. Opplæringen i en enhet kan omfatte visse elementer av grunnopplæringen som er spesifikke for nasjonale forhold.

Under opplæringen i en enhet skal flygelederne få tilstrekkelig opplæring i sikkerhet og krisehåndtering.

Varigheten av opplæringen i en enhet skal fastsettes i opplæringsplanen for enheten. Påkrevde ferdigheter skal vurderes ved hjelp av egnede prøver eller et system med kontinuerlig vurdering av godkjente eksaminatorer eller kontrollanter, som skal foreta en nøytral og objektiv bedømmelse. Med henblikk på dette skal vedkommende myndigheter opprette en klageordning for å sikre rettferdig behandling av kandidatene.

⁸ Utgave 1.0, utgavedato: 21.10.2008, ref.nr.: EUROCONTROL-SPEC-0113.

DEL C

Krav til etter- og videreutdanning for flygeledere

Gyldigheten av rettighets- og enhetspåtegninger på flygeleders sertifikater skal opprettholdes gjennom godkjent etter- og videreutdanning, som skal bestå av opplæring for å vedlikeholde flygeledernes ferdigheter, oppdateringskurs, opplæring med henblikk på nødsituasjoner og språkopplæring der det er relevant.

Under etter- og videreutdanningen skal flygelederne få tilstrekkelig opplæring i sikkerhet og krisehåndtering.

Etter- og videreutdanningen skal bestå av teoretiske og praktiske kurs samt simulering. For dette formål skal opplæringsorganisasjonen opprette kompetanseplaner for enheten med nærmere angivelse av nødvendige prosesser, bemanning og tidsplan for å gi den hensiktsmessige etter- og videreutdanning og godtgjøre kompetanse. Disse planene skal gjennomgås på nytt og godkjennes minst hvert tredje år. Varigheten av etter- og videreutdanningen skal fastsettes i samsvar med funksjonsbehovet til flygelederne som arbeider ved enheten, særlig i lys av endringer eller planlagte endringer i framgangsmåter eller utstyr, eller i lys av overordnede sikkerhetsstyringskrav. Hvert enkelt flygeleders kompetanse skal vurderes på hensiktsmessig måte minst hvert tredje år. Yteren av flysikringstjenester skal sørge for at det anvendes ordninger som sikrer en rimelig behandling av sertifikatnehavere når gyldigheten av påtegnene deres ikke kan forlenges.

VEDLEGG III

Krav til språkferdigheter

Language proficiency rating scale: expert, extended and operational levels

Level	Pronunciation Uses a dialect and/or accent intelligible to the aeronautical community.	Structure Relevant grammatical structures and sentence patterns are determined by language functions appropriate to the task.	Vocabulary	Fluency	Comprehension	Interactions
Expert 6	Pronunciation, stress, rhythm and intonation, though possibly influenced by the first language or regional variation, almost never interfere with ease of understanding.	Both basic and complex grammatical structures and sentence patterns are consistently well controlled.	Vocabulary range and accuracy are sufficient to communicate effectively on a wide variety of familiar and unfamiliar topics. Vocabulary is idiomatic, nuanced, and sensitive to register.	Able to speak at length with a natural, effortless flow. Varies speech flow for stylistic effect, e.g. to emphasise a point. Uses appropriate discourse markers and connectors spontaneously.	Comprehension is consistently accurate in nearly all contexts and includes comprehension of linguistic and cultural subtleties.	Interacts with ease in nearly all situations. Is sensitive to verbal and non-verbal cues, and responds to them appropriately.
Extended 5	Pronunciation, stress, rhythm and intonation, though influenced by the first language or regional variation, rarely interfere with ease of understanding.	Basic grammatical structures and sentence patterns are consistently well controlled. Complex structures are attempted but with errors which sometimes interfere with meaning.	Vocabulary range and accuracy are sufficient to communicate effectively on common, concrete, and work-related topics. Paragraphs consistently and successfully. Vocabulary is sometimes idiomatic.	Able to speak at length with relative ease on familiar topics, but may not vary speech flow as a stylistic device. Can make use of appropriate discourse markers or connectors.	Comprehension is accurate on common, concrete, and work-related topics and mostly accurate when the speaker is confronted with a linguistic or situational complication or an unexpected turn of events. Is able to comprehend a range of speech varieties (dialect and/or accent) or registers.	Responses are immediate, appropriate, and informative. Manages the speaker/listener relationship effectively.
Operational 4	Pronunciation, stress, rhythm and intonation are influenced by the first language or regional variation but only sometimes interfere with ease of understanding.	Basic grammatical structures and sentence patterns are used creatively and are usually well controlled. Errors may occur, particularly in unusual or unexpected circumstances, but rarely interfere with meaning.	Vocabulary range and accuracy are usually sufficient to communicate effectively on common, concrete, and work-related topics. Can often paraphrase successfully when lacking vocabulary in unusual or unexpected circumstances.	Produces stretches of language at an appropriate tempo. There may be occasional loss of fluency on transition from rehearsed or formulaic speech to spontaneous interaction, but this does not prevent effective communication. Can make limited use of discourse markers or connectors. Fillers are not distracting.	Comprehension is mostly accurate on common, concrete, and work-related topics when the accent or variety used is sufficiently intelligible for an international community of users. When the speaker is confronted with a linguistic or situational complication or an unexpected turn of events, comprehension may be slower or require clarification strategies.	Responses are usually immediate, appropriate, and informative. Initiates and maintains exchanges even when dealing with an unexpected turn of events. Deals adequately with apparent misunderstandings by checking, confirming, or clarifying.

Language proficiency rating scale: pre-operational, elementary and pre-elementary levels.

Level	Pronunciation Uses a dialect and/or accent intelligible to the aeronautical community.	Structure Relevant grammatical structures and sentence patterns are determined by language functions appropriate to the task.	Vocabulary	Fluency	Comprehension	Intenctions
Pre-operational 3	Pronunciation, stress, rhythm and intonation are influenced by the first language or regional variation and frequently interfere with ease of understanding.	Basic grammatical structures and sentence patterns associated with predictable situations are not always well controlled. Errors frequently interfere with meaning.	Vocabulary range and accuracy are often sufficient to communicate on common, concrete, or work-related topics but range is limited and the word choice often inappropriate. Is often unable to paraphrase successfully when lacking vocabulary.	Produces stretches of language, but phrasing and pausing are often inappropriate. Hesitations or slowness in language processing may prevent effective communication. Fillers are sometimes distracting.	Comprehension is often accurate on common, concrete, and work-related topics when the accent or variety used is sufficiently intelligible for an international community of users. May fail to understand a linguistic or situational complication or an unexpected turn of events.	Responses are sometimes immediate, appropriate, and informative. Can initiate and maintain exchanges with reasonable ease on familiar topics and in predictable situations. Generally inadequate when dealing with an unexpected turn of events.
Elementary 2	Pronunciation, stress, rhythm and intonation are heavily influenced by the first language or regional variation and usually interfere with ease of understanding.	Shows only limited control of a few simple memorised grammatical structures and sentence patterns.	Limited vocabulary range consisting only of isolated words and memorised phrases.	Can produce very short, isolated, memorised utterances with frequent pausing and a distracting use of fillers to search for expressions and to articulate less familiar words.	Comprehension is limited to isolated, memorised phrases when they are carefully and slowly articulated.	Response time is slow, and often inappropriate. Interaction is limited to simple routine exchanges.
Pre-elementary 1	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.

VEDLEGG IV

Spesifikasjoner for sertifikater for opplæringsorganisasjoner

Sertifikater for opplæringsorganisasjoner som utstedes av en vedkommende myndighet i samsvar med denne forordning, skal:

- a) angi vedkommende myndighet som utsteder sertifikatet,
- b) angi søkeren (navn og adresse),
- c) angi typen opplæring og/eller tjenester godkjenningen gjelder, alt etter som,
- d) inneholde en erklæring om at søkeren oppfyller kravene fastsatt i kapittel V,
- e) angi sertifikatets utstedelsesdato og gyldighet.

VEDLEGG V
SAMMENLIGNINGSTABELL

Direktiv	Forslag til forordning	Emne
	Betraktninger	
	KAPITTEL I	GRUNNPRINSIPPER
Artikkel 1 nr. 1	Artikkel 1	Mål
	Artikkel 2 nr. 1 (ny)	Formål og virkeområde
Artikkel 1 nr. 2	Artikkel 2 nr. 2	
Artikkel 1 nr. 3	Artikkel 2 nr. 3	
	Artikkel 2 nr. 4 (ny)	
Artikkel 4 nr. 1	Artikkel 2 nr. 5	
Artikkel 2	Artikkel 3	Definisjoner
Artikkel 3 nr. 1	Artikkel 4	Vedkommende myndighet
Artikkel 13 nr. 3		
	KAPITTEL II	PRINSIPPER FOR UTSTEDELSE AV SERTIFIKATER
	Artikkel 5 nr. 1 (ny)	Søknad om og utstedelse av sertifikater, rettigheter, påtegninger og helseattester
Artikkel 4 nr. 2	Artikkel 5 nr. 2	
	Artikkel 5 nr. 3 (ny)	
Artikkel 4 nr. 3	Artikkel 5 nr. 4	
	Artikkel 6 (ny)	Utøvelse av rettighetene angitt i sertifikatet
	KAPITTEL III	SERTIFIKATER, RETTIGHETER OG PÅTEGNINGER
Artikkel 4 nr. 5	Artikkel 7 nr. 1	Elevbevis for flygelederaspiranter

Artikkel 5 nr. 1 bokstav a)	Artikkel 7 nr. 2 bokstav a) Artikkel 7 nr. 2 bokstav b)	
Artikkel 5 nr. 1 bokstav b)	Artikkel 7 nr. 2 bokstav c)	
Artikkel 5 nr. 1 bokstav c)	Artikkel 7 nr. 2 bokstav d)	
Artikkel 5 nr. 1 bokstav d)	Artikkel 7 nr. 2 bokstav e)	
Artikkel 5 nr. 1 siste punktum	Artikkel 7 nr. 3	
	Artikkel 8 nr. 1 (ny)	Flygeledersertifikat
	Artikkel 8 nr. 2 (ny)	
Artikkel 5 nr. 2 bokstav a)	Artikkel 8 nr. 3 bokstav a)	
Artikkel 5 nr. 2 bokstav b)	Artikkel 8 nr. 3 bokstav b) og c)	
Artikkel 5 nr. 2 bokstav c)	Artikkel 8 nr. 3 bokstav d)	
Artikkel 5 nr. 2 bokstav d)	Artikkel 8 nr. 3 bokstav e)	
Artikkel 5 nr. 2 siste punktum	Artikkel 8 nr. 4	
Artikkel 6	Artikkel 9 nr. 1	Flygelederrettigheter
Artikkel 11 nr. 3	Artikkel 9 nr. 2	
Artikkel 7 nr. 1	Artikkel 10 nr. 1	Rettighetspåtegninger
Artikkel 7 nr. 2	Artikkel 10 nr. 2	
Artikkel 7 nr. 3	Artikkel 10 nr. 3	
Artikkel 7 nr. 4	oppheves, se art. 31	
Artikkel 11 nr. 3	Artikkel 10 nr. 4	
Artikkel 10 Artikkel 10 annet punktum	Artikkel 11 nr. 1 oppheves, se art. 31	Enhetspåtegninger
Artikkel 11 nr. 1	Artikkel 11 nr. 2	
Artikkel 11 nr. 1 bokstav a) Artikkel 14 nr. 3 annet	Artikkel 11 nr. 3 bokstav a) Artikkel 11 nr. 3 bokstav a) annet punktum	

punktum		
Artikkel 11 nr. 1 bokstav b)	Artikkel 11 nr. 3 bokstav b)	
Artikkel 11 nr. 1 bokstav c)	Artikkel 11 nr. 3 bokstav c)	
Artikkel 11 nr. 1 siste punktum	Artikkel 11 nr. 4	
Artikkel 11 nr. 2	Artikkel 11 nr. 5	
Artikkel 8 nr. 1	Artikkel 12 nr. 1	Språkpåtegninger
Artikkel 8 nr. 2	Artikkel 12 nr. 2	
Artikkel 8 nr. 3	Artikkel 12 nr. 3	
Vedlegg III	Artikkel 12 nr. 3 bokstav a)-e)	
Artikkel 8 nr. 1 siste punktum	Artikkel 12 nr. 4	
Artikkel 8 nr. 4	Artikkel 12 nr. 5	
Artikkel 11 nr. 4	Artikkel 12 nr. 6	
Artikkel 11 nr. 5	Artikkel 12 nr. 7	
Artikkel 9	Artikkel 13 nr. 1	Instruktørpåtegning
Artikkel 5 nr. 3	Artikkel 13 nr. 2	
Artikkel 11 nr. 5	Artikkel 13 nr. 3	
	KAPITTEL IV	HELSEATTESTER
Artikkel 12 nr. 1	Artikkel 14 nr. 1	Utstedelse av helseattester
Artikkel 12 nr. 2	Artikkel 14 nr. 2	
Artikkel 12 nr. 4	Artikkel 14 nr. 3	
Artikkel 12 nr. 3 første punktum	Artikkel 15 nr. 1	Helseattestenes gyldighet
	Artikkel 15 nr. 2 (ny)	
	Artikkel 15 nr. 3 (ny)	

	Artikkel 15 nr. 4 (ny)	
Artikkel 12 nr. 3 siste punktum	Artikkel 14 nr. 5	
	Artikkel 16 nr. 1 bokstav a) (ny)	Nedsatt medisinsk skikkethet
Artikkel 12 nr. 5	Artikkel 16 nr. 1 bokstav b) Artikkel 16 nr. 2	
	KAPITTEL V	KRAV TIL OPPLÆRINGSORGANISASJONER
Artikkel 13 nr. 1 og 2	oppheves	
Artikkel 13 nr. 3	Artikkel 17 nr. 1	Sertifisering av opplæringsorganisasjoner
Vedlegg IV punkt 1	Artikkel 17 nr. 2	
	Artikkel 17 nr. 3 (ny)	
Vedlegg IV punkt 1 bokstav a)	Artikkel 18 bokstav a)	Opplæringsorganisasjonenes styringssystem
	Artikkel 18 bokstav b) (ny)	
Vedlegg IV punkt 1 bokstav b)	Artikkel 18 bokstav c)	
Vedlegg IV punkt 1 bokstav d)	Artikkel 18 bokstav d)	
	Artikkel 18 bokstav e) (ny)	
Vedlegg IV punkt 1 bokstav e)	Artikkel 18 bokstav f)	
Vedlegg IV punkt 1 bokstav c)	Artikkel 19 nr. 1 Artikkel 19 nr. 2	Krav med hensyn til opplæringskurs, planer for grunnopplæring, opplæringsplaner for enheten og kompetanseplaner for enheten
	KAPITTEL VI	KRAV TIL VEDKOMMENDE MYNDIGHETER
Artikkel 3 nr. 2	Artikkel 20 nr. 1	Vedkommende myndighets uavhengighet

Artikkel 3 nr. 3	Artikkel 20 nr. 2	
Artikkel 14 nr. 1	Artikkel 21 nr. 1	Vedkommende myndighets oppgaver
Artikkel 14 nr. 1 bokstav a)-g)	Artikkel 21 nr. 2 bokstav a)-g)	
	Artikkel 22 nr. 1-3 (ny)	Utstedelse og opprettholdelse av sertifikater, rettigheter, påtegninger og attester
Artikkel 4 nr. 6	Artikkel 22 nr. 4	
Artikkel 4 nr. 7	Artikkel 22 nr. 5	
Artikkel 14 nr. 4	Artikkel 23 nr. 1 og 2	Kompetansevurdering
Artikkel 14 nr. 3	Artikkel 24	Oppbevaring av dokumentasjon
Artikkel 14 nr. 2	Artikkel 25	Utvexling av opplysninger
	Artikkel 26 nr. 1 (ny)	Sertifisering av opplæringsorganisasjoner
Artikkel 13 nr. 3 annet ledd	Artikkel 26 nr. 2 og 3	
Artikkel 13 nr. 4	Artikkel 26 nr. 4	
Artikkel 13 nr. 5 første punktum	Artikkel 27 nr. 1	Kontroll av opplæringsorganisasjonenes aktiviteter og håndheving
Artikkel 14 nr. 5	Artikkel 27 nr. 2 og 3	
Artikkel 13 nr. 5 annet punktum	Artikkel 27 nr. 4	
Artikkel 13 nr. 6	Artikkel 27 nr. 5	
Artikkel 14 nr. 6	Artikkel 28	Kvalifiserte enheter
Artikkel 15 nr. 1	Artikkel 29 nr. 1	Gjensidig godkjenning av flygeledersertifikater
Artikkel 15 nr. 2	Artikkel 29 nr. 2	
Artikkel 15 nr. 3	Artikkel 29 nr. 3	
Artikkel 15 nr. 4	Artikkel 29 nr. 4	

	KAPITTEL VII	SLUTTBESTEMMELSER
Artikkel 14 nr. 7	oppheves	
Artikkel 16	oppheves	
	Artikkel 30 (ny)	Overholdelse av de grunnleggende krav
Artikkel 17	oppheves	
Artikkel 18	oppheves	
Artikkel 19	Artikkel 31 nr. 1-7	Overgangsordninger
Artikkel 20	oppheves	
Artikkel 21	Artikkel 32	Ikrafttredelse
Artikkel 22	oppheves / ny	
	Vedlegg	
Vedlegg I	Vedlegg I	Spesifikasjoner for sertifikater
Vedlegg II DEL A	Vedlegg II DEL A	Opplæringskrav Krav til grunnopplæring for flygeledere
DEL B + artikkel 4 nr. 8	DEL B	Krav til opplæring i en enhet for flygeledere
DEL C + artikkel 4 nr. 8	DEL C	Krav til etter- og videreutdanning for flygeledere
Vedlegg III	Vedlegg III	Krav til språkferdigheter (bare tabell)
Vedlegg IV Punkt 1 Punkt 2	Vedlegg IV oppheves bare ett ledd	Spesifikasjoner for sertifikater for opplæringsorganisasjoner